

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Daňkovou v právní věci **žalobce P.D., zastoupeného JUDr. Zdeňkem Veberem, advokátem se sídlem Plzeň, Bezručova 15,** proti **žalovanému Krajskému úřadu Plzeňského kraje, se sídlem Plzeň, Škroupova 18,** v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. ledna 2012, čj. DSH/560/12,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce byl rozhodnutím Magistrátu města Plzně (dále jen „magistrát“) ze dne 1.9.2011, č.j. MMP/101010/11 (dále jen „rozhodnutí magistrátu“), uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v souvislosti s porušením ust. § 3 odst. 3 písm. a) zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Přestupku se měl dopustit tím, že „...dne 18.5.2011 v době okolo 12:15 hod. v Plzni, na vozovce pozemní komunikace Zbrojnické ulice, řídil motorové vozidlo tov. zn. Citroën C4 Picasso, RZ:..., ačkoliv nebyl držitelem řidičských oprávnění. Za přestupek byly žalobci uloženy sankce pokuty ve výši 25 000 Kč a zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12

měsíců s účinností ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Rovněž mu byla uložena povinnost nahradit náklady řízení v částce 1 000 Kč.

Žalovaný po doplnění podkladů pro rozhodnutí a po poskytnutí možnosti žalobci, aby se s doplněnými podklady seznámil, rozhodnutím ze dne 11.1.2012 č.j.: DSH/560/12 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), odvolání žalobce proti rozhodnutí magistrátu zamítl a předmětné rozhodnutí potvrdil.

Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí i rozhodnutí magistrátu a uložení povinnosti žalovanému uhradit náklady řízení.

Žalobu odůvodnil tím, že uvedenými rozhodnutími byl zkrácen na svých právech. Podle ust. § 2 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „*správní řád*“), postupují správní orgány v řízení v souladu se zákony a jinými právními předpisy. Jsou povinny chránit zájmy státu a společnosti, práva a zájmy občanů a organizací a důsledně vyžadovat plnění jejich povinností.

Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že žalobce nesplnil zákonnou povinnost vyplývající z ust. § 123 zákona o silničním provozu, když nepožádal o vrácení řidičského oprávnění a nedoložil, že se podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti. Žalobce nesouhlasí s právním závěrem, že v době kontroly hlídkou Policie ČR měl blokaci všech skupin řidičského oprávnění, když důsledky naplnění 12-ti bodové hranice bodového systému jsou v zákoně zcela striktně vymezeny v ust. § 123c odst. 7 zákona o silničním provozu, a to následovně: Dosáhne-li řidič, který je držitelem řidičského průkazu Evropských společenství, řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, celkového počtu 12 bodů, pozbývá právo k řízení motorového vozidla na území České republiky po dobu jednoho roku. Tato 12-ti měsíční lhůta uplynula žalobci dne 30. 9. 2010. V době kontroly hlídkou PČR dne 18. 5. 2011 nebylo možné na žalobce hledět jako na řidiče, který by měl blokaci všech skupin řidičského oprávnění, když, jak je uvedeno výše, právo k řízení motorového vozidla pozbyl pouze na dobu 1 roku. Žalobce v tomto směru dále poukázal především na příslušnou část důvodové zprávy k zákonu č. 411/2005 Sb., jímž byl zaveden systém bodového hodnocení porušení povinností stanovených zákonem ve smyslu § 123a a násl. zákona o silničním provozu. V ní se mimo jiné konstatuje, že „... Tyto body nejsou sankcí za přestupek nebo trestem za trestný čin, jsou pouze administrativním opatřením ohodnocujícím nebezpečnost spáchaného přestupku nebo trestného činu a registrujícím jeho spáchání. ... Dostatečný preventivní účinek má pouze hrozba ztráty řidičského oprávnění. Bodový systém pak představuje administrativní postup, kterým se hodnotí závažnost spáchaných přestupků a který v tento důsledek může vyústit. ... Body jsou administrativním důsledkem spáchání stanoveného přestupku nebo trestného činu, nikoli trestem. ... Důsledkem dosažení plného počtu 12 bodů je pozbytí odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a řidičského oprávnění přímo ze zákona, tj. bez správního řízení, na dobu 1 roku.“ Dle názoru žalobce mělo být jeho jednání posuzováno jako přestupek dle ust. § 23 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích ve znění účinném do 31. 7. 2011. Zákon o silničním provozu totiž jednoznačně rozlišuje mezi jednotlivými způsoby omezujícími držitele řidičského oprávnění, protože upravuje odnětí řidičského oprávnění (§ 94), pozbytí řidičského oprávnění (§ 94a a § 123c odst. 3), pozastavení řidičského oprávnění (§ 95),

zadržení řidičského průkazu (§ 118b a § 118c) a další případy (např. podle § 93). Takové rozlišování by pak ztratilo význam a nemohlo by zaručit potřebnou právní jistotu, kdyby byly všechny zmíněné případy nebo některé z nich účelově zahrnuty pod jakýsi zastřešující pojem „odnětí řidičského oprávnění“.

Žalobce dále namítal, že mu ze strany magistrátu byla zaslána v průběhu roku 2010 SMS zpráva, kde byl vyzván k vyzvednutí řidičského oprávnění. Tuto skutečnost však magistrát neprověřoval, když ústní jednání proběhlo dne 15. 8. 2011 bez účasti žalobce, takže nabylo možné předložit jeho mobilní telefon s předmětnou SMS zprávou. Tato skutečnost byla prověřována a potvrzena v rámci trestního řízení vedeného u Okresního soudu v Tachově sp.zn. 8 T 62/2011. Obsah předmětné zprávy vyzněl zcela jednoznačně tak, že „váš řidičský průkaz je připraven k výdeji a úřední hodiny jsou ...Ze strany magistrátu tak došlo chybnému poučení poskytnutého žalobci, který vycházel z předpokladu, že zadržený řidičský průkaz mu bude bez dalšího vydán, je tedy držitelem řidičského oprávnění, ale pouze nemá v držení řidičský průkaz. Dle názoru žalobce tak v jeho jednání chybí obligatorní znak přestupku, a to zavinění ve formě vědomé nedbalosti, když obviněný nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a vzhledem k okolnostem (viz. citovaná SMS zpráva) a svým osobním poměrům vědět neměl a nemohl. Nelze také dovodit úmyslné zavinění, a to ani ve formě eventuálního úmyslu. Dle žalobce je také nutné zabývat se otázkou tzv. právního omylu, neboť právě vzhledem k SMS zprávě mohl žalobce předpokládat, že došlo ke změně právní úpravy, zvláště s přihlédnutím k tomu, že se žalobce dlouhodobě zdržoval v cizině a novelizace právních předpisů jsou v našem státě velmi časté, takže právní úpravy nejsou vždy dostatečně přehledné.

V závěru žaloby žalobce tvrdil, že sankce pokuty ve výši 25.000 Kč a zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců jsou v rozporu se zákonem o přestupcích. Magistrát odůvodnil udělené sankce odkazem na ust. § 22 odst. 4 zákona o přestupcích, když dle jeho názoru se žalobce dopustil přestupku dle ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 1. téhož zákona. Podle žalobcova názoru došlo z jeho strany k porušení ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 2, tedy že řídil vozidlo a byl mu zadržen řidičský průkaz. Při stanovení sankce tak měl magistrát vycházet z ust. § 22 odst. 7 zák. o přestupcích, tedy uložit pokutu od 5 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku. Má za to, že na něj nelze pohlížet tak jako na řidiče, který vůbec nevlastní řidičské oprávnění.

Žalovaný v písemném vyjádření označil žalobu za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí. Konstatoval, že uplatněnými námitkami se již podrobně zabýval v napadeném rozhodnutí, na které odkázal. Podle žalovaného žalobce nebyl v řízení krácen na svých právech, přičemž správní orgány obou stupňů postupovaly v souladu s ust. § 2 správního řádu. Žalovaný zdůraznil, že plně setrvává na svém ze spisové dokumentace jednoznačném závěru, že žalobce v době silniční kontroly dne 18. 5. 2011 nebyl držitelem řidičského oprávnění, a to s ohledem na skutečnost, že si o vrácení řidičského oprávnění po uplynutí lhůty nejméně jednoho roku od pozbytí řidičského průkazu z důvodu dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení v souladu s ust. § 123c odst. 1 zákona o silničním provozu nepožádal. Žalovaný podotkl, že žalobcem uváděné ust. § 123c odst. 7 téhož zákona se na případ žalobce nemůže vztahovat, neboť toto ustanovení se týká toliko řidičů, jimž byla řidičská oprávnění udělena mimo území České republiky.

K předmětné SMS doručené žalobci magistrátem žalovaný uvedl, že tvrzení ohledně jejího obsahu se v průběhu řízení mění, kdy žalobce buďto tvrdí, že byl vyzván k vyzvednutí řidičského průkazu anebo k vyzvednutí řidičského oprávnění. Žalobce sám tedy zjevně neví, k čemu byl předmětnou SMS vyzván. Dne 3. 8. 2011 byla magistrátu doručena plná moc k zastupování žalobce ve správním řízení. Jeho právní zástupce se dne 15.8.2011 k nařízenému ústnímu jednání dostavil a informace o předmětné textové zprávě magistrátu uvedl. Z tohoto je tedy zjevné, že žalobce byl při ústním jednání řádně zastoupen, tedy jeho práva v řízení o přestupku byla řádně hájena. Pokud žalobce považoval za potřebné v řízení předložit předmětnou SMS zprávu, tak to mohl učinit cestou svého právního zástupce či jeho právní zástupce mohl žádat provedení důkazu touto textovou zprávou. I pro případ, že by byl žalobce vyzván toliko k vyzvednutí řidičského průkazu, na situaci to nic nemění, neboť jakožto řidič, který před pozbytím řidičského oprávnění byl odborně způsobilý, musí znát zákon o silničním provozu, z tohoto jasně vyplývá, že jak po skončení sankce či trestu zákazu řízení spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, tak i po uplynutí nejméně jednoho roku od pozbytí řidičského oprávnění s ohledem na dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče, je povinností řidiče požádat si o vrácení řidičského oprávnění, pokud chce být opět jeho držitelem. Případné nesprávné poučení ze strany správního orgánu v předmětné SMS (jejíž text nebyl věrohodně doložen) nemůže žalobce vyvinut z jím spáchaného přestupku. V daném případě je na místě aplikovat zásadu „Neznalost zákona neomlouvá“. Žalovaný dále poznamenal, že proti žalobci bylo již v roce 2010 na magistrátu vedeno řízení mimo jiné i o přestupku řízení bez řidičského oprávnění, byť v samém závěru se mu podařilo se z tohoto přestupku vyvinut, tedy žalobce v době spáchání přestupku dne 18. 5. 2011 již musel vědět o skutečnosti, že nebyl držitelem řidičského oprávnění. S ohledem na to je vyloučeno, že by ze strany žalobce šlo o zaviněné jednání. Podle žalovaného je zcela nadbytečné se zabývat zkoumáním přesného obsahu předmětné SMS, neboť žalobce jakožto řidič měl znát zákon o silničním a v případě, že tento neznal, měl se řádně informovat na podmínky pro vrácení řidičského oprávnění u správního orgánu a teprve po jejich splnění začít opět řídit motorová vozidla.

Ohledně sankcí žalovaný uvedl, že byly uloženy v souladu se zákonem a to na samé spodní hranici sankcí zákonem stanovených pro přestupek dle ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích. Protiprávní jednání žalobce nelze právně kvalifikovat jako přestupek dle ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 2 téhož zákona, tedy nelze ani ukládat sankce dle ust. § 22 odst. 7 téhož zákona.

Řízení ve správním soudnictví upravuje zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Při přezkoumání napadeného rozhodnutí samosoudkyně vycházela ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a napadené výroky rozhodnutí přezkoumala v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.). O věci samé v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodla bez jednání za výslovného souhlasu žalobce (čl. 32 spisu) i žalovaného (čl. 26 spisu).

Žalobce byl v tomto případě uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích v souvislosti s porušením ust. § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu.

Podle § 22 odst. 1 písm. e) zákona o přestupcích *přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a není držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění.*

Podle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu *řídít motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem příslušného řidičského oprávnění podle § 81.*

Žalobce v prvním žalobním bodu nesouhlasil s právním názorem žalovaného, že v důsledku nesplnění povinnosti vyplývající z ust. § 123 (správně § 123c) zákona o silničním provozu v době, kdy byl kontrolován hlídkou PCR, měl blokaci všech skupin řidičského oprávnění, neboť s ohledem na ust. § 123c odst. 7 zákona o silničním provozu pozbyl právo k řízení motorového vozidla na území ČR pouze na dobu jednoho roku.

Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že magistrát písemností ze dne 10.7.2009, č.j.REG/15088/09/1, oznámil žalobci, že ke dni 8.7.2009 dosáhl celkového počtu 12 bodů podle bodového hodnocení porušením povinností stanovených zákonem o silničním provozu a zároveň ve smyslu § 123c odst. 3 téhož zákona vyzval žalobce k odevzdání řidičského a mezinárodního řidičského průkazu (pokud je jeho držitelem) nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení oznámení. Žalobce rovněž nepochybně, že řidičské oprávnění mu bylo uděleno na území České republiky.

Spor se koncentruje „pouze“ do otázky, zda na žalobce dopadá ust. § 123c odst. 7 zákona o silničním provozu a právo k řízení motorového vozidla se obnovuje ex lege uplynutím lhůty jednoho roku po naplnění hranice 12 bodů, jak se domnívá žalobce, či zda je žalobce povinen o vrácení řidičského oprávnění požádat a současně doložit, že se podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti, jak tvrdí žalovaný.

Žalovaný k této sporné otázce v napadeném rozhodnutí uvedl : „...v případě odvolatele, jemuž bylo české řidičské oprávnění uděleno 10. 5. 1981, nelze postupovat dle ust. § 123c odst. 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, neboť toto ustanovení se vztahuje toliko na řidiče, držitele řidičských oprávnění udělených těmto řidičům mimo území České republiky, kteří tedy nemohou pozbyt ani po dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení na území České republiky řidičské oprávnění ale lze jim toliko odejmout právo po dobu 12 měsíců na našem území řídit motorová vozidla, jelikož jim řidičské oprávnění na území ČR nebylo uděleno. Na řidiče, kterému bylo uděleno české řidičské oprávnění, se však v předmětné době vztahovalo ust. § 123c odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění předpisu účinné do 31. 7. 2011, kde je uvedeno, že po dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení je toto řidiči písemně oznámeno a řidič je vyzván k odevzdání řidičského průkazu do 5 dnů od doručení tohoto oznámení. Dále je v tomto ustanovení uvedeno, že řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, kdy mu bylo dosažení 12 bodů doručeno. Z tohoto tedy v plném souladu s citovanou důvodovou zprávou vyplývá, že k pozbytí řidičského oprávnění v daném případě dochází přímo ze zákona, tedy bez správního řízení, avšak k vrácení řidičského oprávnění bylo zapotřebí postupu dle ust. § 123d zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění předpisu účinného ode dne 1. lednu 2009, kde je v odst. 1

uvedeno, že řidič, který pozbyl řidičské oprávnění podle ust. § 123c odst. 3 téhož zákona, je oprávněn požádat o vrácení řidičského oprávnění nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne pozbytí řidičského oprávnění. Dále v odst. 3 téhož zákona je uvedeno, že pro vrácení řidičského oprávnění je zapotřebí písemné žádosti u příslušné obce s rozšířenou působností, kdy podmínkou vrácení řidičského oprávnění bylo v předmětné době prokázání, že se žadatel podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti dle zvláštního právního předpisu. Z tohoto tedy vyplývá, že po skončení zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel (uloženo rozhodnutím Městského úřadu Nýřany) běžela dále zbylá část nejméně jednorozhodnutí lhůty týkající se pozbytí řidičského oprávnění dosažením 12 bodů v bodovém hodnocení, které nemohl toliko uplynutím 1 roku získat zpět, neboť zákon ve svém textu nehovoří o době 1 roku (jako u držitelů řidičských oprávnění udělených jiným státem) ale o době nejméně 1 roku, za splnění podmínek pro vrácení řidičského oprávnění.“

Žalobní bod není opodstatněný, neboť právní názor žalovaného je zcela legální.

K řízení motorového vozidla zařazeného do příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění opravňuje jeho držitele řidičské oprávnění (§ 80 zákona o silničním provozu). Udělení příslušného řidičského oprávnění osvědčuje řidičský průkaz (§ 103 odst. 1 stejného zákona). Podle § 104 odst. 1 zákona o silničním provozu v České republice se vydává řidičský průkaz České republiky (dále jen "řidičský průkaz") a mezinárodní řidičský průkaz vydaný Českou republikou (dále jen "mezinárodní řidičský průkaz"), přičemž mezinárodní řidičský průkaz neopravňuje k řízení motorových vozidel na území České republiky (§ 104 odst. 3 téhož zákona). K řízení motorových vozidel na území České republiky opravňují vedle řidičských průkazů (ve smyslu legislativní zkratky) také další řidičské průkazy vyjmenované v § 104 odst. 2 písm. b) až e) tj. b) řidičský průkaz vydaný členským státem Evropských společenství (dále jen "řidičský průkaz Evropských společenství"), c) řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Viedeň 1968) a Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) (dále jen "řidičský průkaz vydaný cizím státem"), d) mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Viedeň 1968) a Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) (dále jen "mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem"), e) řidičský průkaz člena diplomatického personálu zastupitelského úřadu cizího státu, který požívá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, případně jiných osob požívajících výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, jsou-li v době řízení motorového vozidla na území České republiky platné. Pro ně je společné, že osvědčují udělení řidičského oprávnění cizím státem řidičům – cizozemcům.

Z ust. § 123b odst. 1 zákona o silničním provozu (řidiči motorového vozidla, kterému byla příslušným orgánem uložena sankce za přestupek, sankce za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, nebo mu byl uložen kázeňský trest za jednání mající znaky přestupku anebo mu byl soudem uložen trest za trestný čin, a přestupek, jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, jednání mající znaky přestupku anebo trestný čin, spáchal jednáním zařazeným do bodového hodnocení, se zaznamená v registru řidičů stanovený počet bodů), a z ust. § 119 odst. 2 písm. h) (registr řidičů obsahuje záznamy o počtu bodů dosažených řidičem v bodovém hodnocení a záznamy o odečtu bodů), o) (registr řidičů obsahuje údaje o pozbytí práva k řízení motorového vozidla na území České republiky po dobu jednoho roku dosažením počtu 12 bodů v bodovém hodnocení, jedná-li se o řidiče,

který je držitelem řidičského průkazu Evropských společenství, řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem) téhož zákona je nutné dovodit, že záznamy o počtu bodů dosažených řidičem v bodovém hodnocení se provádějí u všech řidičů bez ohledu na to, zda mají český řidičský průkaz nebo jsou držiteli řidičských průkazů vydaných cizím státem. Poslední kategorii řidičů (tj. cizozemcům) jsou zaznamenávány body pouze za bodovaná jednání, kterých se dopustí na území České republiky.

Právní důsledky při dosažení celkového počtu 12 bodů upravil zákonodárce zejména v následujících ustanoveních:

Podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu platí, že příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno.

Podle § 123d řidič, který podle § 123c odst. 3 pozbyl řidičské oprávnění, je oprávněn požádat o vrácení řidičského oprávnění nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne pozbytí řidičského oprávnění podle § 123c odst. 3 (odst. 1). Žádost o vrácení řidičského oprávnění podává žadatel písemně u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Podmínkou vrácení řidičského oprávnění je prokázání, že se žadatel podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu. Pro vrácení řidičského oprávnění platí přiměřeně § 101 (odst. 3).

Naproti tomu ust. § 123c odst. 7 téhož zákona stanoví, že dosáhne-li řidič, který je držitelem řidičského průkazu Evropských společenství, řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, celkového počtu 12 bodů, pozbývá právo k řízení motorového vozidla na území České republiky po dobu jednoho roku. Ministerstvo sdělí, po obdržení podkladů zaslaných příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností, tuto skutečnost orgánu, který řidičský průkaz vydal. Podle odst. 8 téhož ustanovení lhůta jednoho roku uvedená v odstavci 7 počíná běžet ode dne uložení pokuty v blokovém řízení nebo nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku nebo trestném činu, spáchaným jednáním zařazeným do bodového hodnocení, na jehož základě řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů.

Z dikce citovaných ustanovení je zcela evidentní, že pro držitele českých řidičských průkazů platí jiný režim než pro držitele řidičských průkazů vydaných cizím státem.

Lze tedy shrnout, že okolnost, zda řidič má český řidičský průkaz nebo je držitelem řidičského průkazu vydaného cizím státem, je právně irelevantní ve fázi záznamu bodů v registru řidičů (pro obě kategorie řidičů platí stejný režim taxativního výčtu protiprávních jednání a počtů bodů, které za tato jednání budou zaznamenány), nikoliv ve fázi dosažení celkového počtu 12 bodů, v níž každá kategorie řidičů má vlastní, specifický režim právních důsledků. Řidič „český“ pozbývá řidičské oprávnění (§123c odst. 3 věta druhá), kdežto „cizí“

„jen“ právo k řízení motorového vozidla na území České republiky (§ 123c odst. 7), odlišně je upravena právní skutečnost určující počátek lhůty pozbytí řidičského oprávnění (§123c odst. 3 věta druhá), resp. práva k řízení motorového vozidla na území České republiky (§123c odst. 8), způsob, kterým se vrací řidičské oprávnění (§123d odst. 1,3 – správní řízení), resp. způsob, kterým znovu nabývá práva k řízení motorového vozidla (§ 123c odst. 7,8 – uplynutím lhůty jednoho roku ex lege), atd.

Ustanovení § 123c odst. 7 zákona o silničním provozu dopadá výlučně na držitele řidičských průkazů vydaných cizím státem (viz § 104 odst. 2 písm. b) až d) zákona o silničním provozu). Žalobce je však držitelem řidičského průkazu České republiky ve smyslu § 104 odst. 1 téhož zákona, který pozbyl v důsledku dosažení 12 bodů řidičské oprávnění na podkladě § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu a pro vrácení řidičského oprávnění platí režim upravený v § 123d téhož zákona.

Na tomto závěru nic nemění žalobcův poukaz na obecnou část důvodové zprávy k zákonu č. 411/2005 Sb., která v části II. bod 4) sumarizuje hlavní právní principy nově upravovaného systému bodového hodnocení a mimo jiné uvádí, že *„Důsledkem dosažení plného počtu 12 bodů je pozbytí odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a řidičského oprávnění přímo ze zákona, tj. bez správního řízení, na dobu 1 roku.“* Ve stejné důvodové zprávě ve zvláštní části k bodu 80 se totiž uvádí: *„Důsledkem dosažení nejvyššího stanoveného počtu bodů, tj. 12 bodů je pozbytí odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel (zákon používá termín pozbytí „odborné způsobilosti“, protože jde o legislativní zkratku zavedenou v ustanovení § 90 odst. 1 zákona, které není předmětem této novely) a tím i pozbytí řidičského oprávnění. Obojí pozbude řidič přímo ze zákona, tedy bez nutnosti vést o těchto důsledcích správní řízení. ... Ustanovení § 123d upravuje podmínky vrácení řidičského oprávnění. Podmínkou vrácení je podrobení se přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel. Jde o obvyklé podmínky stanovené pro vrácení řidičského oprávnění i v zahraničních právních úpravách. Přezkoušení se provádějí podle zvláštního zákona, kterým je zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jehož přímá novela je součástí návrhu. O vrácení řidičského oprávnění může žadatel požádat až po uplynutí jednoho roku, na který toto oprávnění ze zákona pozbývá (poznámka: zvýraznění části textu provedl soud). Byla-li však řidiči uložena sankce nebo trest zákazu činnosti, která je v souběhu s pozbytím řidičského oprávnění podle bodového systému, může řidič požádat o vrácení řidičského oprávnění až po výkonu této sankce nebo trestu. Byla-li sankce nebo trest zákazu činnosti uložen na dobu kratší, než jeden rok, pokračuje řidiči, po výkonu této sankce nebo trestu administrativní důsledek pozbytí řidičského oprávnění podle bodového systému.“* Je-li řidič povinen požádat o vrácení řidičského oprávnění nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne pozbytí řidičského oprávnění podle § 123c odst. 3, naplatí, že se po uplynutí jednoho roku pozbytá řidičská oprávnění automaticky obnovují. Navíc odkaz na § 101 v ustanovení § 123d odst. 3 zákona o silničním provozu svědčí o tom, že příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vede o žádosti správní řízení, což nepochybně rovněž má za následek faktické prodloužení doby jednoho roku, po kterou je žadatel bez řidičského oprávnění.

Soud považuje za nezbytné dodat, že v době, kdy byl kontrolován hlídkou PČR, měl žalobce blokaci všech skupin řidičského oprávnění i z dalšího důvodu. Po ukončení sankce

zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel dne 9.1.2010 do dne 18.5.2011 totiž nepožádal o vrácení řidičského oprávnění, jak předpokládá ust. § 102 zákona o silničním provozu. Učinil tak až dne 31.5.2011.

Jednání žalobce nemohly správní orgány posoudit jako přestupek dle ust. § 23 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích ve znění účinném do 31. 7. 2011, jak žalobce požadoval. Podle označeného ustanovení se přestupku mimo jiné dopustí ten, *kdo jako řidič vozidla při kontrole není držitelem dokladů, předložil neplatný doklad nebo nepředložil doklady požadované zvláštním právním předpisem*. Přestupky v citovaném ustanovení se týkají provozování dopravy (silniční, drážní, plavební a letecké) a zvláštním právním předpisem, který doklady požaduje, nelze rozumět zákon o silničním provozu, nýbrž právní předpis, který upravuje podmínky provozování konkrétního druhu dopravy.

Ve druhém žalobním bodu žalobce tvrdil, že vzhledem k sms zprávě zaslané magistrátem v průběhu roku 2010 a obsahující chybné poučení chybí v jeho jednání obligatorní znak přestupku, a to zavinění ve formě nedbalosti.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí k obdobné výtce uvedl, „... *po doplnění dokazování (s doplněnou spisovou dokumentací byl odvolatel cestou svého právního zástupce seznámen dne 19. 12. 2011) shledal, že odvolatel byl o pozbytí řidičského oprávnění vyrozuměn nejen z oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče (odvolatel tuto písemnost převzal osobně u Policie ČR, dne 1. 10. 2009 při podání vysvětlení) ale o pozbytí řidičského oprávnění musel vědět zřízení o přestupku sp. zn. ODP/14297/09 a následně i z rozhodnutí Magistrátu města Plzně, odboru správních činností, oddělení dopravních přestupků č. j. ODP/14297/09 ze dne 15. 4. 2010, kterým byl uznán vinným z přestupku dle ust. § 22 odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a řízení o přestupku dle ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 téhož zákona bylo zastaveno, neboť ke spáchání přestupku nedošlo. Zdejší odvolací správní orgán vycházel z odůvodnění tohoto rozhodnutí Magistrátu města Plzně, kde bylo uvedeno, že o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení, ke kterému došlo rozhodnutím Městského úřadu Nýřany č. j. 2/OD-PŘEST/280/09 ze dne 10. 6. 2009 (kterým byla uložena i sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel) odvolatel vědět nemohl, neboť se nacházel mimo území ČR po delší dobu (což odvolatel v předmětném řízení prokázal). Z tohoto rozhodnutí však, byť v samém důsledku bylo řízení pro přestupek řízení bez řidičského oprávnění zastaveno, musel odvolatel vědět o skutečnosti, že není a nebyl držitelem řidičského oprávnění, nikoli jen řidičského průkazu. Z tohoto důvodu tedy nelze akceptovat odvolatelovy námitky, že zaměnil pojmy řidičské oprávnění a řidičský průkaz a myslel si, že je držitelem řidičského oprávnění a toliko nemá u sebe řidičský průkaz. Z toho, že již ve věci mimo jiné i zmíněného přestupku probíhalo řízení u Magistrátu města Plzně, kde bylo odvolateli sděleno, že držitelem řidičského průkazu nebyl a též z oznámení přestupku ze dne 14. 3. 2011 od Dopravního inspektorátu Tachov, kde byl opětovně odvolatel upozorněn na skutečnost, že má blokaci řidičského oprávnění, odvolatel musel vědět, že držitelem řidičského oprávnění není a přesto si o vrácení řidičského oprávnění požádal až poté, co byl opět zastaven hlídkou Policie ČR Plzeň dne 18. 5. 2011. Skutečnost, že odvolatel nebyl ode dne 8. 7. 2009 až do dne 31.5. 2011 držitelem řidičského oprávnění potvrzuje dále i vyjádření Městského úřadu Stříbro k výpisu z EKŘ (ve výpisu z EKŘ ze dne 12. 7. 2011 je již uvedeno, že odvolatel je držitelem řidičského*

oprávnění). Zdejší odvolací správní orgán dále uvádí, že odvolatel, jakožto řidič, musí být odborně způsobilý k řízení motorového vozidla, tedy musí znát zákon o provozu na pozemních komunikacích, skutečnost, že tento zákon nezná, jej nemůže zprostit odpovědnosti za přestupek, neboť v daném případě platní neznalost zákona neomlouvá. Ohledně skutečnosti, že odvolateli, jak uvedl v úředním záznamu o podání vysvětlení ze dne 18. 5. 2011, měla přijít chybná sms ze dne 4. 10.2010 od Magistrátu města Plzně, odboru registru vozidel a řidičů, zdejší odvolací správní orgán uvádí, že z protokolu o ústním jednání u Magistrátu města Plzně ze dne 22. 1. 2010 musel odvolatel vědět (k ústnímu jednání se dostavil), že je mu kladeno za vinu, že mimo jiné řídil bez toho, že by byl držitelem řidičského oprávnění. Následně dne 15. 4. 2010, tedy krátce po sms od správního orgánu bylo Magistrátem města Plzně vydáno již výše zmíněné rozhodnutí č. j. ODP/14297/09 ze dne 15. 4. 2010, ze kterého skutečnost, že odvolatel není držitelem řidičského oprávnění, byla opět patrna, tedy tato zjištění měla vést odvolatele k žádosti o vrácení řidičského oprávnění a nikoli k dalšímu řízení vozidla za situace, kdy držitelem tohoto oprávnění nebyl.“ Na str. 11 dále konstatoval, že „...odvolatel v průběhu řízení měnil své tvrzení ohledně obsahu dané sms, přičemž tato jeho tvrzení si vzájemně odporují (není tedy zcela zřejmé, zda byl vyzván k vyzvednutí řidičského průkazu či řidičského oprávnění). V daném případě je však obsah této sms irelevantní, neboť mimo jiné i z doplněných podkladů pro rozhodování vyplývá, že o skutečnosti, že není držitelem řidičského oprávnění, vědět musel, tedy zmiňovaná sms odvolatele nemůže zprostit odpovědnosti z předmětného přestupku.“

Podle § 3 zákona o přestupcích *k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.*

V posuzovaném případě zákon o přestupcích v ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 k odpovědnosti za přestupek úmysl nevyžaduje. Jedná se tudíž o delikt nedbalostní.

Podle § 4 odst. 1 zákona o přestupcích *přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí nebo b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.*

Soud se zcela s argumentací žalovaného ztotožňuje a dodává, že v posuzovaném případě žalobce před provedením kontroly hlídkou Policie ČR prokazatelně věděl o skutečnosti, že není držitelem řidičského oprávnění, a to nejen z vyrozumění o dosažení 12 bodů, které převzal 1.10.2009, nýbrž především z řízení o přestupku vedeného magistrátem a *expressis verbis* z části II. odůvodnění konečného rozhodnutí v předmětné věci vydaného magistrátem dne 15.4.2010 pod č.j. ODP/14297/09, které nabylo právní moci 8.5.2010. Okolností, pro kterou bylo předchozí řízení o žalobcově přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích porušením § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu zastaveno, byl právě nedostatek zavinění. Konečně platnou blokadou řidičského oprávnění konstatuje i oznámení přestupku ze dne 14.3.2011 vyhotovené Dopravním inspektorátem Tachov, které žalobce vlastnoručně podepsal. Jestliže žalobce za tohoto stavu do dne 31.5.2011 neučinil žádné kroky k navrácení řidičského oprávnění a přesto dne 18.5.2011 řídil motorové vozidlo, pak mimo

jakoukoliv pochybnost si musel být vědom toho, že se dopouští stejného deliktního jednání jako dne 1.10.2009 a z jeho strany se jednalo o jednoznačně zaviněné jednání.

Pokud žalobce namítá, že v důsledku chybného poučení poskytnutého žalobci sms jednal v právním omylu, lze takovou skutečnost sice v obecné rovině zohlednit z hlediska stanovení formy zavinění. V takové situaci by pak bylo možné hovořit o tzv. právním omylu negativním o trestnosti jednání, který žalobce v daném případě opět neomlouvá; při aplikaci obdobných principů a pravidel při posuzování trestnosti správních deliktů i trestnosti trestných činů se jedná o tzv. neomluvitelný omyl, neboť se omylu mohl žalobce vyvarovat. Ve smyslu § 19 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, je možno se omylu „vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala pro pachatele ze zákona nebo jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, anebo mohl-li pachatel protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží“ (bližší Šámal, P., Kratochvíl, V. in Šámal, P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 273). Žalobce byl povinen znát pravidla silničního provozu a se svými povinnostmi se mohl seznámit i z platného a řádně publikovaného zákona o silničním provozu. V případě, že zákon neznal, měl se řádně informovat na podmínky pro vrácení řidičského oprávnění u magistrátu a teprve po jejich splnění znovu řídit motorová vozidla (obdobně judikoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26.9.2013, č.j. 5 As 76/2011-78, dostupný na www.nssoud.cz).

Žalobní bod tedy soud považuje za nedůvodný.

Naději na úspěch neměl ani poslední žalobní bod, v němž žalobce tvrdil, že došlo z jeho strany k porušení ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 2, tedy že řídil vozidlo a byl mu zadržen řidičský průkaz, a proto při stanovení sankce měl magistrát vycházet z ust. § 22 odst. 7 zák. o přestupcích.

Podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 2 zákona o přestupcích *přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a byl mu zadržen řidičský průkaz*. K zadržení řidičského průkazu opravňuje policistu ust. § 118b odst. 1 zákona o silničním provozu, a to pouze z důvodů taxativně stanovených v § 118a odst. 1 písm. a) až h), tj. *jestliže řidič a) je podezřelý, že bezprostředně předtím zavinil dopravní nehodu, při které došlo k usmrcení nebo těžké újmě na zdraví, b) ujel z místa dopravní nehody, na které měl bezprostředně předtím účast a kterou byl povinen oznámit policii podle § 47 odst. 3 písm. b), c) řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, d) se odmítl na výzvu policisty podrobit dechové zkoušce ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem, e) se odmítl na výzvu policisty v případě, že dechová zkouška podle písmene d) byla pozitivní, podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem, ačkoli toto vyšetření nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví, f) se odmítl na výzvu policisty podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, není-li ovlivněn jinou návykovou látkou, ačkoli toto vyšetření nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví, g) řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny, h) řídil motorové vozidlo, přestože mu byl soudem uložen trest nebo správním orgánem uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel*. Po dobu zadržení řidičského průkazu jeho držitel nepozbývá řidičské oprávnění, avšak nesmí řídit motorové vozidlo (§ 118b odst. 2

zákona o silničním provozu). O žádnou z taxativně vymezených právních situací se však v žalobcově případě nejednalo. Žalobce tudíž nenaplnil znaky skutkové podstaty přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 2 zákona o přestupcích a magistrát při stanovení sankce nepochybil, pokud nevycházel z ust. § 22 odst. 7 téhož zákona.

K tvrzenému porušení § 2 správního řádu (práv a zájmů občanů) nedošlo a žaloba nebyla důvodná. Soud ji proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl (výrok I.).

Náhradu nákladů řízení soud žádnému z účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. nepřiznal, protože žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdal (výrok II.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 31. července 2013

JUDr. Jana Daňková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková